

Štampa razen ponedeljka in danov po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnilstvo
Ljubljana, poštni predal štaj. 163.

Številka na telegramih: »Napreje, Ljubljana.

Čekovni račun št. 18.807.

NAPREJ

Glasilno Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik VII., številka 20.
Četrtno
„Naprejeva“ številka
škajja kot tednik.

LJUDSKI GLAS

Glasilno
Kmetiško-delavske zveze
Štane letno 60 Din — mesečno 5 Din

Štane mesečno . . . . Din 25—
za inozemstvo . . . . Din 35—

Oglasi:

Prostor 1×55 mm 60 par. Mali oglasi: beseda
60 par, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne
priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštnine prosta.

Nasprotnikom ideje „Skupnega doma“.

Desni in levi korupcionaši nikakor ne morejo pojmiti ideje »Skupnega doma«, za katero se bori socialistična delavska stranka. In vendar je »Skupni dom« tako preprosta organizacijska forma, da jo lahko razume vsak preprost delavec! In vendar je »Skupni dom« nujna organizacijska forma v današnjih razmerah, ko so delavske organizacije vse povprek korumpirane, deloma direktno po podjetnikih, deloma indirektno po birokratih, ki so se vštulili na razna mesta ter se jih krčevito držijo, nekateri med njimi zgolj iz straha, da bi morali zopet prijeti za fizično delo! In zato je takim ljudem mnogokrat dovolj, če so organizacije vsaj tako velike, da vzdržujejo ne tajnika, temveč tajniškega birokrata.

Delavski razred je od časa, kar se je začel organizirati pred 60 leti, ko je bila ustanovljena I. Internacionala — pa do danes vedno stremel po enotnosti, po skladnosti vsega razrednega boja na političnem, strokovnem in kulturnem polju.

In ideja »Skupnega doma« ni nič drugega, ko stremenje, dati tej enotnosti razrednega boja tudi enoten gospodarski temelj.

Delavsko gibanje je danes podobno razrušeni hiši, v kateri je stanovala velika družina — delavski razred. Mogočna stavba, ki jo je več rodov delavcev s trudom zgradilo, z utravanjem od ust, da je delo za prispevke, ta stavba se je zrušila deloma ob kapitalističnem potresu, deloma so pa njene pritiskline (konsume, tiskarne) zasedli kapitalistični hlapci in renegati socializma. Dočim so korunovci pri tem potresu odšli v službo kapitala in skušajo po kapitalističnih načelih sezidati vsak svoj dom za pridobivanje mandatov, dočim so anarhokomunisti zlezli pod zemljo in se grizejo tam v medsebojni korupciji, je naša stranka rekla: zgradba je porušena, toda temelj še stoji! In temelj je program, katerega izvrševanje nam garantira pravilnik. Izpopolnimo ta temelj s skupnim delom, učimo se iz napak in porazov, odstranimo iz naših vrst kapitalistične korupcionaše in zgradimo s skupnimi silami na temeljih socialistične organizacije nov »Skupni dom«, sami brez pomoči kapitalistov in njihovih sorodstev. Da se nam pa ne bi zopet vrinili kapitalisti v naše vrste, moramo izvrševati, kar smo sklenili: progresivni davek, načelo javnosti, zgraditi moramo naše organizacije na temelju resnične proletarske demokracije! Zato so v naših organizacijah samo najzavednejši, ki so sposobni misliti s svojo glavo in upravljati sami svoj »Skupni dom«.

Predvsem moramo skrbeti in vzdrževati potom naših organizacij socialistično delavsko stranko, SSJ in KDZ, ki mora biti mozek in hrbtenica delavskega gibanja. Z velikim trudom smo zgradili politični organizacijski aparat, ki je sicer še majhen, toda živav organizem, ki se vztrajno razvija. Ta aparat bo treba sedaj, ko so operacije z desne in leve izvršene, utrditi, poglobiti in razširiti.

Gledati moramo, da se ostalemu delavstvu, ki je danes še pod vplivom

desnih in levih korupcionašev, odpro oči in da spoznajo, da mora voditi proletarijat osvobodilni boj sam, a ne iskati pomoči pri kapitalistih, a še manj pričakovati, da bo priletelo odrešenje z neba, iz Moskve ali Londona.

Naša stranka stremi že od nekdaj po »Skupnem domu«, po organizatorični in akcijski enotnosti delavskega razreda. Zato so dobili tudi vsi takozvani delavski listi poziv, naj pišejo za pravo, trajno in demokratično združenje proletariata, a ne korumpiranih voditeljev. Komaj pa smo jih prijeli, naj namesto fraz pokažejo dejanja, jim je zastala sapa. Nobenega ni bilo, ki bi bil pripravljen, delati za pravo enotnost. Od gospodov pri dr. Korunu, ki so ustanovili brez načelnih razlogov svojo stranko, samo radi osebnih ambicij in od gg. Lemeža in Žorge — starih in mladih pučistov — nismo pričakovali mnogo. Ali da so oni tako predrzni besedičiti o združenju pred delavstvom, a ko jih primeš za vrat, naj dejansko pokažejo svojo voljo, da so pripravljeno združiti se na pravem marksističnem temelju, pa niti s prstom ne migniti za to združitev — to je za marsikoga med nami vendarle preveč, čeprav imamo precej izkušenj! To pomeni, da oni niso v delavskem gibanju iz prepričanja, temveč jim je delavsko gibanje le sredstvo, le lestva, po kateri hočejo zlesti kvišku in do oblasti.

Ko smo torej uvideli, da nobena od takozvanih delavskih skupin res ne misli na dejansko združitev, ko smo tako razkrinkali njih voditelje pred zavednim delavstvom, moramo nujno sami napeti vse sile, da združimo proletarski razred po načelih »Skupnega doma«.

Čemu naj bi plačevali naši člani prispevke kapitalističnemu sorodstvu? Kakšne koristi imajo naši člani od tega, če plačujejo prispevke za organizacije, ki so popolnoma v rokah zagriženih korunovcev? In če sta Krušič in Arh sklenila iti po stopnjah dr. Koruna, prijatelja Trboveljske premogokopne družbe ali Glanzmanna & Gassnerja — zavedno delavstvo jima ne bo sledilo! Delavstvo se ne bo dalo premotiti od novonastale strokovne zveze voditeljev, dokler bo popolnoma v rokah kapitalističnih agentov.

Zavedni rudarji se ne bodo dali z lepimi frazami odvrniti od socializma in razrednega boja. Zato bodo najzavednejši med njimi gradili skupno s proletarci drugih strok svoj »Skupni dom« na trdnih temeljih marksističnega socializma.

Zedinjeni duhovno, enotni glede presojanja političnega položaja in nalog delavskega razreda, pristopimo k strokovnim sekcijam »Skupnega doma«.

Na ta način se bo zbralo okoli Socialistične stranke Jugoslavije in Kmetiško-delavske zveze jedro najpožrtvovalnejših, najzavednejših sodrugov, ki bodo gradili pot do združitve vsega proletariata v enotnih strokovnih organizacijah.

O razrednem boju.

Naš razredni boj je ves drugačen, nego ga prakticirajo dosedanje strokovne organizacije.

Neka strokovna organizacija je zaradi svoje popolne samostojnosti (prav nič ni hotela sodelovati z drugimi organizacijami) zabredla v strašno brezposelnost. (V knjigi »Socializem in vera« smo že pred štirimi leti čitali, da si take organizacije ne bodo pomagale za trajno. Torej ni treba iskati pojasnila v svetovni literaturi, imamo ga že v domači.)

Brezposelnost je izpraznila blagajne, podpore pa vendar niso bile dovolj velike, zlasti ne glede časa — po 6 mesecih je brezposelni delavec ostal brez podpore. Pa še je bilo treba prispevke neprenehoma zviševati, da so mogli brezposelni dobiti svojo podporo.

Ta žalostni položaj je organizacijo po dolgem času naučil misliti na lastno produkcijo.

Za produkcijo je pa treba mnogo kapitala in zmognih sil, zlasti poslovodje. Izbira je težka in mnogokrat usodna. V tem slučaju je bil nastavljen za poslovodjo človek, ki je že večkrat propadel radi nezmožnosti, torej ni čudno, če tudi tu ni bil posebno zmožen.

Slabotni ljudje so pa vsak trenutek pripravljeno svojo nezmožnost »popraviti« z raznimi malimi ali večjimi prebrisanostmi, fintami ali celo goljufijami. Zlasti napram takim, o katerih mislijo, da so še bolj slabi in da se bodo kar meni nič, tebi nič dali potegniti.

Tako je tudi poslovodja v tej produktivni zadrugi poskusil. Zavezal se je napram neki firmi, da bo prevzel neko naročilo pod temi in temi pogoji in ga izvršil do tega in tega časa. Ko je bilo treba pogodbo izpolniti, je pa vršil drugo delo za neko drugo firmo in tako je dotičnega naročnika oškodoval za precejšnjo svoto. Ko je pozneje blago vendarle izgotovil in z velikansko zamudo izročil, mu je naročnik izjavil, da bo delo plačal šele potem, če bo pokrita izguba; na dobitek bo sicer pozabil, toda izgube, ki je nastala edinole po krivdi poslovodje, pa da ne bo hotel nositi.

Poslovodja je ta položaj dobro razumel, tem bolj, ker je imel interes na tem, da blago tega naročnika zadrži za tako dolgo, dokler ona druga firma, ki ji je blago pravočasno izročil, svoje blago razproda brez konkurence. Vendar je upal, da bo denar od naročnika izsilil, ker ga je smatral za nerodnega tepčka. Zato je vso zadevo pred načelstvom skrival. Ko pa od »tepčka« s silo in raznimi strahovi vendarle ni mogel dobiti denarja, je načelstvo za to zvedelo in posledica je bila, da je poslovodja frčal.

Zdaj se pa začne razredni boj po starem sistemu. Načelstvo je seveda denar zelo težko pogrešalo, zadruga ne sme delati takih izgub, ker ji kapitala že itak primanjkuje. Toda namesto da bi prišla za pokritje izgube svojega poslovodja, ga je le spodila, denar je pa hotela vendarle dobiti od dotičnega naročnika, češ, saj mora imeti toliko socialnega čuta, da ne bo hotel uničiti zadruga, zlasti ko je kri-

vee itak že kaznovan z izgubo svoje službe.

Vse lepo. Če bi vladalo usmiljenje in če bi to ljubo usmiljenje imelo s seboj osla, ki bi naredil vsak dan vrečo zlata za šop slame in osala, potem bi bilo to mogoče. Ker pa ni tako, se je treba vprašati, odkod naj se dotični denar vzame? Naročnik je zaradi zamude izgubil ne le svoje delo in trud, ampak tudi del surovin, ki jih je moral plačati. Kadar bo za vse to dobil od razprodaje blaga, takrat bo voljan plačati tudi zadrugi, čeprav je hudo grešila proti pogodbi. Dobičku se je odrekel, ker vidi, da je zadruga krivičnega poslovodja kaznovala in da torej sama ni kriva. Toda odgovornost za svojega poslovodjo pa mora vsaj toliko nositi, da ne zahteva od naročnika, da v svojo izgubo plačuje za grehe njenega slabo izbranega poslovodje.

Tu se je oglasila strokovna organizacija, ki je dotično produktivno zadrugo ustanovila. Takole pravi:

»Kaj — surovine hočete vse plačati? Naši zadrugi pa odtezate plačilo za delo? Surovine vam je dal kapitalist, ki se mu ne bo nič poznalo, če mu ne plačate, delo so pa izvršili delavci, ki morajo dobiti svoj zaslužek, drugače ne morejo živeti. To je v nebo vpijoča krivica! Zadrugi morate plačati, pa čeprav kapitalistu za surovine ničesar ne daste!«

Je nekaj pravičnega v teh besedah. Če bi bil kapitalist usmiljen, bi se tej želji lahko ustreglo, kajti kapitalist ima res osla, ki mu dela zlato — ta osel je nezavedno delavstvo. Naj se ne čuti nihče razžaljenega, kajti tudi zavedni morajo zaradi današnjega kapitalističnega družabnega »reda« delati kapitalistu zlato. Posamezen delavec ni osel, in če bi bil, bi ne znal delati zlata. Tak osel je le ves delavski razred v svoji celoti, ves proletarijat skupaj. Ta je tisti čudežno neumni in čudežno zmogni osel, ki kuje kapitalistom zlato v obliki profita.

Kdor tega ne razume, ne ve, kaj je delavski razred in naj zato ne govori o razrednem boju.

Razredni boj hoče odpraviti profit. Toda, ne le kapitalistični profit, ampak profit sploh. Ne gre, da ostanemo dolžni kapitalistu, češ, saj si je pri drugih prilikah nabral dovolj profita, naj ima zdaj enkrat izgubo — sočasno pa da dovolimo, da si delavski poslovodja iz svoje umazane »prebrisanosti« kuje istotako umazani profit, samo s tem razločkom, da je kapitalistov profit vsaj po dosedanjih buržujskih zakonih pošten, profit delo-

Gospodinje,

poskusite izvrstne testenine, ki se dobivajo zanesljivo samo v originalnih zavojih in pod varstveno znamko:

vodje je pa goljufiv ne le po buržuj-ski, ampak tudi po proletarski morali. Delovodja, ki ga samo spodite, bo jutri ali pojutrišnjem zopet nadaljeval svojo »prebrisanost«, stroške bodo pa plačevali usmiljeni naročniki. Nered bo ostal in z njim tudi proletarsko izdelovanje zlata za kapitaliste. Po našem mnenju so razredne organizacije dolžne ta nered odpravljati tudi takrat, kadar mislijo, da od poslovodje s tožbo ne morejo ničesar dobiti, ker nič nima. Če nič drugega, je treba vsaj ugotoviti njegov pregrešek, da mu bo za bodočnost nemogoče ga ponavljati.

To iz idejne strani. Toda tudi iz praktičnih razlogov ni mogoče nastopiti pot, kakršno priporoča ta strokovna organizacija. Če bo namreč naročnik ostal dolžan za surovine kapitalistu, bo kapitalist seveda tožil in naročnik bo moral brez pardona plačati. Naročnik namreč ne more tako kakor »prebrisani« poslovodja reči, da nič nima. To bi bilo predvsem nečastno — a tudi za bodočnost bi ne smel več delati, nikdar bi ne smel ničesar imeti, ampak bi moral iti med lumpenproletariat, kakor pojde poslovodja, če mislite, da niti v obrokih ne boste mogli ničesar izterjati od njega.

O vsem tem bi se dalo še mnogo pisati. Pa menda ni treba, vidi se že iz povedanega, da proletariat kot razred ne more mnogo napredovati, če bodo posamezne stroke v svojih »razrednih« organizacijah tako površne. Takšna površnost je zmožna povzročiti težka nesporazumljenja. Nesporazumljenja so pa v sedanjih težkih časih lahko usodopolna, ker so delavci prenervozni in preveč podlegajo trenutnemu razburjenju, potem pa se ne znajo izmotati iz svoje strasti, ali kakor pravimo po domače: sodijo prej, predno so svojo jezo ohladili.

Razno.

r Iz parlamenta. V torek je parlament zopet začel sejati. Izvoliti je moral nekaj članov v upravni svet državne Hipotekarne banke in imenovati nekaj novih državnih svetnikov. To so zelo važna mesta in zato rezervirana pod sedanjo vlado samo radikalom. Hrupno je postalo v zbornici, ko so zopet začeli prepir o cirilici zaradi table »Jugoslovanskega«, t. j. klerikalnega kluba. Načelno se o cirilici seveda niso pomenili, čeprav je rešitev tega vprašanja dokaj lahka: da spada cirilica v zgodovino, tega vendar ni treba dokazovati. V sredo so bili na dnevnem redu tudi važni predlogi, tako n. pr., da se preklične prepoved nošenja orožja. Če utemeljujejo to prepoved s tem, da si kljub prepovedi vsak lahko preskrbi orožje, to ni razlog, da bi dovolili vsakemu imeti orožje, temveč to le dokazuje, da se prepoved ni izvrševala. Interesantna je tudi »ugotovitev« vladnih poslancev, da so razmere v državi že tako ustaljene, da ne preti nevarnost zlorabe orožja! Kdor ima vsaj malo odprte oči, bo vedel, kaj se to pravi. Ali je to prvi korak za pobijanje komunizma? Namreč: da bodo člani terorističnih organizacij, pri nas je Orjuna najbolj znana med njimi, lahko svobodno nastopali oboroženi do zob? In da se bodo po vsej državi začeli boji po makedonskem in albanskem zgledu? Lepo so ustaljene razmere: justični minister je izjavil, da vladni načrt tiskovnega zakona ne bo mnogo izpremenjen sprejet — in ta zakon bo še bolj ko dosedanji onemogočal vsako odkrito besedo — orožje bo pa dovoljeno! Naši proletarci naj tole premislijo: vladajoča buržuazija se orožja ne boji, boji se pa tiska, to je izobrazbe! Ali bo proletariat zdaj sprevidel, da njegov tisk ni luksuz in formalnost, temveč najučinkovitejše orožje v boju s kapitalizmom?

r Korupcijo pobijajo, pravijo, ker bodo prepovedali poslancem in ministrom, da bi bili obenem upravni svetniki bank ali drugih podjetij, ali pa državni dobavitelji. S tem bodo le slepi oči zavezali! Tajnost omogoča in goji korupcijo, tajnost naj pri vseh poslih odpravijo, potem ne bo korup-

cije, vse druge odredbe so humbug. Če so doslej poslanci in ministri javno uganjali korupcijo — kar priznavajo s to prepovedjo! — jo bodo odslej pač tajno, a korupcija bo ostala. Zato proč z načelom javnosti — bodo mor-da še zahtevali korunovci.

r Anketa o Radičevih poslancih. Kakor je znano, je verifikacijski odbor potrdil vse mandate tistih Radičevih poslancev, ki so bili letos prvič izvoljeni v parlament, mandate glavnih voditeljev stranke je razveljavil, o ostalih pa prepustil odločbo parlamentu, kadar posebna anketna komisija preišče, koliko so sodelovali prejšnji Radičevi poslanci pri vstopu v rusko kmetško internacionalo. Ta anketna komisija je te dni končala svoje delo v Zagrebu, poročilo je izdala pa tako nejasno, da človek na prvi pogled ne bi spoznal, kaka bo usoda tkzv. anketiranih mandatov. Ker poročajo, da je Pašić odložil sporazum z Radičem do jeseni, je mogoče sklepati, da bodo še nepotrjeni Radičevi mandati potrjeni, čeprav mor-da še ne kmalu. Kajti Pašić bo spravljal prej še nekaj zakonov skozi nepopolno skupščino in utrdil položaj vladajoče belgrajske buržuazije tako dobro, da ji hrvatska buržuazija ne bo mogla kaj prida kratiti oblasti nad vso državo, čeprav bi šel Radič pozneje v vlado.

† in vislice, to je bil simbol sedanje bolgarske vlade. Prefekli teden je končala sodna razprava proti atentatorjem v cerkvi sv. Nedelje. 8 obtožencev je bilo obsojenih na smrt in ogromno denarno kazen. 3 od teh, Kojev, Fridman in Zagorski, bodo javno obešeni pred cerkvijo sv. Nedelje, ostalih 5 ni bilo navzočih pri razpravi. Ko se je namreč razprava začela, je čital sodnik tudi imena odsotnih: Petrini, Kosovsky, Dimitrov, Abadžijev, Grančarov in pripomnil, da so že mrtvi. Ubili so jih že v ječi. H koncu razprave pa so se spomnili, da morajo biti vendar človeški in so to »človekoljubje« dokazali s tem, da so tiste, ki so jih že ubili, obsodili na smrt v njih odsotnosti, češ, ljudje se bodo oddahnili, da jih je nekaj le ušlo tem rabljem, ki se postavljajo zdaj za sodnike. Res je, da so storili atentatorji nekaj nepopisno strašnega, ker je poginilo radi atentata okoli 150 ljudi, res je pa tudi, da spadajo na zatožno klop tudi krivci sedanjih razmer na Bolgarskem — vladajoče bestije v človeški podobi, ki so dale pomoriti že na stotine in tisoče svojih političnih nasprotnikov. Da posledice potem ne morejo biti drugačne, kakor so, ni čudno. In končno je še vprašanje, ali sme človek ubiti človeka? Ni materialisti pravimo, da nikdar ne in se tudi v tem razlikujemo od idealistov.

r Tudi na Dunaju nadaljujejo bolgarski krvniki svoj posel. Pred tednom je ustrelila neka jetična ženska, ki je prišla s tem namenom na Dunaj, voditelja sedanji bolgarski vladi nasprotnega dela macedonskih vstašev, Panico. Ustrelila ga je med predstavo v državni operi, težko ranila pa njegovo ženo in nekega zaupnika.

r Dr. Jevremov. V Zagrebu imajo škandal. Na medicinski fakulteti je bil nastavljen kot asistent neki Vranglovec, ki se je izdajal za doktorja medicine, zdaj so pa prišli na to, da je možak v Rusiji komaj 2 leti študiral medicino in se je v Jugoslaviji kar sam za doktorja napravil. To je res škandal, kajti mož je lahko tako eksperimentalni bolnik in jih »zdravil« za večnost. Če je spravil koga na »oni svet«, nam ni znano, priliko pa je imel. — Zdi se nam, da je med Vranglovci še več podobnih »doktorjev« različnih strok, naša oblastva naj malo pogledajo za njimi!

r Radi premestitve ravnatelja O. U. Z. D. — Kocmurja — iz Ljubljane v Zagreb se širijo po Ljubljani zelo čudne vesti. Pravijo, da bo novi ravnatelj demokrat, volitve upravnega odbora so bile odložene, imenovan pa bo nov sosvet, ki mu bo načeloval »socialist« — Franc Svetek. Ker se štab okoli »Socialista« specializira za socialne institucije, pričakujemo, da bo razjasnil, kako je pravzaprav s temi govoricami.

r V »Napreju« so bile 1. maja objavljene 4 razsodbe, ki so vse proti »Socialistu« rešene. S prvo je bilo razsojeno, da dr. Korun ni odgovoren za »Socialistove« lopovščine in da Bernot ni imel prav, ko je očital dr. Korunu, da se skriva za plačanega reveža Golmajerja. Z drugimi tremi je bilo pa razsojeno, da je naša stranka pravna oseba, ki je ne more nihče utajiti, tudi »Socialist« ne, čeprav bi rad. O tej svoji 4 kratni polomiji »Socialist« molči, da ne bi njegovi čitatelji (Žerjav, Pribičević itd.) o tem zvedeli. Pač pa omenja prvo, češ, Korun je zmagal. Torej je »Socialist« zadovoljen, če ostanejo njegove lopovščine na njem, da se le Korun opere. Pri tem pa piše, kakor da bi se bilo reševalo tudi vprašanje zakonite tatvine Ljudske tiskarne in drugih zadev — mi pa ugotavljamo, da se o tem dozdej g. dr. Korun še ni upal tožiti. Sploh je treba ponoviti, da je čitanje »Socialista« zelo poučno — kdor ga zna primerjati z »Naprejem«. Še bolj pa čitanje njih majskega spisa, v katerem je Korunov članek tak, da se ga še korunovci sramujejo.

r Anketa o alkoholu. Grozi nam prepir, ali imamo dve vrsti alkohola: kapitalističnega in socialističnega in ali kapitalistični alkohol proletariatu škoduje, socialistični pa dviga njegovo razredno zavednost in borbenost. Vabimo torej vse čitatelje, naj povedo svoje mnenje, če je pravilno naše stališče, ki pravimo, da je alkohol pač alkohol strup za proletariat in orožje kapitalizma in reakcije, pa naj pride potem iz »socialističnega« konsuma ali gostilne, ali pa iz najzakotnejše orjunaške ali klerikalne beznice. In ne majajte z glavami, zares nam grozi, da bomo morali dokazovati, da je voda mokra, da ogenj peče itd.

r Nekaj dopisov je moralo zopet izostati — ne moremo s tednikom vsem takoj ustreči, je premalo prostora. Zato zdaj potrpite, predvsem pa glejte, da bomo lahko izdajali list večkrat na teden.

KOLINSKA CIKORIJA JE RES IZBORNA

Prijetne vesti za revmatične. Po svetovni vojni trpe tisoči in tisoči na težkem revmatizmu in si iščejo pomoč po raznih kopališčih. Znano pa je, da je mladi ruski zdravnik in bakteriolog dr. Rahlejev iznašel zdravilo Radio - Balsamica, ki je izredno uspešno sredstvo proti revmatizmu, gihtu in revmatičnemu ischiasu. Zdravilo dr. Rahlejeva temelji na principu proteinove terapije, vendar je preparirano za zunanje zdravljenje. Pri upotrebi Radio-Balsamica bolečine zelo hitro prenehajo in pojavi se popolno ozdravljenje. Radio-Balsamica ima tudi ta prednost, da je popolnoma neškodljiv srecu, ne zapusti nobenih posledic ne na koži ne v organizmu in po uporabi se ves organizem popravi, o čemur pričajo priznanja profesorjev in zdravnikov kakor tudi tisočev ozdravljenih bolnikov. Bolniki, ki so se dolga leta zdravili po raznih kopališčih, so bili ozdravljeni z dvema do tremi stekleničicami tega čudodelnega zdravila. Zdravilo se izdeluje in dobiva v laboratoriju Radio-Balsamica, Beograd, Kosovska ulica 43.

**O BLEKE
OB NA
OBROKE
O. B. MESTNI TRG 5
BERNATOVIC.**

Poravnajte naročnino!

K zedinjenju.

Posamezni sodrugi in organizacije so že tako dobro presodili in povedali, kako lahko pridemo do pravičnega zedinjenja, da je mogoče samo malo še kje kak predlog izpopolniti. Vsak se mora strinjati s tem, kakor je bilo zapisano: pridite nazaj, povrnite se v stranko, iz katere ste brez socialističnega razloga dezertirali! Kajti ta stranka se je med tem pomladila, idejno utrdila in poglobila, odstranila iz svojih vrst vse, kar vanjo ni spadalo in je zdaj proletarska stranka, ki jo vodi zdaj samo načelo: naša moč je v zavednosti!

Veliko mora trpeti jugoslovanski proletariat zaradi nepravilne taktike in neizvrševanja strankinega programa pod nekdanjim vodstvom stranke. Jugoslovanski proletariat nima nobene zastopnika v parlamentu, da bi vsaj kontroliral delo buržujev in jim svobodno povedal, kaj misli proletariat o njih vladanju. Gospoda dela s proletariatom tako, kakor s kakim živinčetom, ki ga je kupila po prevratu.

Proletarci, premišljajte zato, kje je vaša prava organizacija, vaša prava stranka! Ali je tista, pri kateri je zopet Kristan zraven? Ali Korošec, ali Žerjav? Ali ni tista prava, ki jo proletariat sam vzdržuje, upravlja in vodi! Vsak naj sam premisli in se prepriča, kako je!

Sodrugi - proletarci okoli »Socialista«, popravite krivico, ki so jo zakrivali vaši voditelji! Če ste res proletarci-socialisti, morate poskrbeti za enotnost, morate priznati tudi svoj greh, ki ste ga storili, ko ste potuho dajali vašim voditeljem, saj je vsak zavezen proletarec, da so vas omamili s sladkimi frazami. (Omeniti moram, da nisem od nikogar poučen ali nahujskan, da naj tako pišem, temveč pišem iz lastnih izkušenj in na temelju lastnih spoznanj!)

Tolikokrat čitamo, kako stremite vsi po zedinjenju — ali je tako hudo povrniti se v stranko, ki ste jo zapustili? Tu ni nobene zapreke za to, nihče vam ne bo ničesar očital in laž je tisto vpitje: »Bernot se noče zediniti!« Člani so tisti Bernot, ki znajo že s svojo glavo misliti in vzdržujejo temelje tudi za vas!

Marsikateri voditelj se zdaj tudi že nagiba k zedinjenju, ko vidi, kako se razbijajo vsi napadi na SSJ in KDZ, kakor valovi na skali. Voditeljska ofenziva je splavala po vodi, kakor ofenziva nemškega cesarja, čeprav je imel silno veliko generalov. Voditelji tudi dobro vedo, da so krivi, a vi, proletarci, ne smete zadrževati razvoja in revolucionarnega gibanja.

Tako je treba povsod jasno povedati, če se že komu zameriš ali ne. Kajti kdor se bo radi tega čutil razžaljenega ali drugače prizadetega, bo s tem dokazal, da sam ni brez greha.

Naša stranka je še vedno na pravem potu. Še bori se vedno za iste cilje, za katere bi se bila morala, ko so jo vodili tisti, ki so zdaj proti njej, zato ker noče biti več le njih orožje za njihove osebne namene. In še bolj izpopolnila se je, ker daje vsem članom enake pravice. Samo to zahteva brezobzirno: pokaži vselej tudi dejansko, da si socialist, prispevaj za vzdrževanje stranke in njen razvoj toliko, kolikor stranki gre. In ni došlo kak »nadsodrug«, koliko bo prispeval ta ali oni, temveč je članstvo na kongresu sklenilo progresijo: kdor ima več, mora prispevati svojim dohodkom primerno več, ubožnejši manj, pravice in dolžnosti pa imata oba enake.

Ali se bo pošten proletarec res bal progresivnega davka in načela javnosti v stranki, ko je temeljna zahteva vsakega socialističnega programa uvedba progresivnega davka v državi in odprava tajne diplomacije?

Kako pridemo čimprej do zedinjenja, to je odvisno le od članstva (vseh skupin) samega. Nekateri mislijo, da morda z nasiljem, denarjem ali s kakšno diplomacijo. Kdor tako misli, ni socialist, kajti to so kapitalistična bojna sredstva, ki jih mora vsak socialist najbrezobzirnejše pobijati. Le zavednost nas bo združila!

Zato, zdramite se, sodrugi vseh skupin! In sami presočajte. Delajte za združitev tako, kakor boste sami spoznali, da je pravilno in uspešno. To je svoboda. Tako bomo prišli skupaj in se bomo spoznali, kateri je za korist in napredek skupnosti, za osvoboditev iz tega trpljenja, za zmago proletariata. Ne verujite, da ste tako neumni in nesposobni, kakor vam pravijo! Skupno vzdržujemo in upravljamo ter vodimo stranko, ne prepuščamo se več posameznikom, kakor nekdanj. Tako bomo delali skupaj, kdor pa z nami ni iz prepričanja, bo moral pokazati svojo pravo barvo in nam ne bo več škodoval. In imeli bomo eno samo enotno in močno stranko, ki je ne bo mogel nihče več razcepiti.

Organizirajte torej proletarce v tovarni, v rudniku, na kmetih in v uradih! Čitajte svoj tisk, dopisujte v svoj časopis!

Člani na strani »Socialista« pušite tistih par »nadsodrugov« in povrnite se med nas, odkoder so vas z zvijačami in demagogijo odvedli!

To je, mislim, najboljši predlog, da pridemo zopet skupaj in z izvrševanjem predloga prehajamo v ofenzivo.

Fr. Oset.

s **Globoko.** Dne 22. marca je bil izvoljen sledeči odbor kraj. organizacije SSJ in KDZ v Globokem: s. Martin Umek, predsednik, s. Franc Germovšek, tajnik, s. Franc Cizelj, blagajnik, odborniki ss.: Vincenc Kranjčič, Ivan Kranjčič, Ivan Sušin, Ignac Suler, Martin Skof.

ZAVAROVANCI

v smislu objave v »Socialističnem koledarju« za leto 1925.

Iz Trbovelj: 333. Ivan Cremonnik (907), kovač, Loke, 250 Din. — 334. Ignac Završnik, kurjač, 250 Din. — 335. Rudolf Zeleznik (99), rudar, 250 Din. — 336. Ignac Snoj (87), strojnik, Lg. 500 Din. — 337. Franc Rinaldo II. (905), ključavničar, Lg. 500 Din. — 338. Aleksander Kuhar (81), rudar, »N.« 1000 Din. — 339. Franc Kaspar (905), rudar, 250 Din. — 340. Karla Raspotnikova (85), 250 Din. — 341. Fr. Urbanija (75), rudar, Lg. 500 Din. — 342. Franc Obolner (89), Lg. 500 Din. — 343. Martin Jurak (85), 250 dinarjev. — 344. Ivan Ocepke (90), kovač, Lg. 500 Din. — 345. Ivan Pajar (75), kovač, N. Sl. 1250 Din. — 246. Fric Cebin (906), rudar, Lg. 500 Din. — 347. Franc Mrzelj (84), rudar, N. Sl. strok. sek., 2000 Din. — 348. Josip Smergulj (82), rudar, Lg. 500 Din.

Iz Hrastnika: 349. Jože Sotlar (94), rudar, 250 Din. — 350. Ivan Prodinar (80), kmetnik, N. Sl., ž. sekt., 2000 Din. — 351. Ivan Safran (77), rudar, 250 Din. — 352. Franc Majrič (99), rudar, 250 Din.

Iz Črne: 353. Pangrac Lesjak, rudar, Lg. 500 Din.

Dopisi.

Velenje. V 18. številki »Socialista« sta me napadla znana mi dopisnika. Če bi bilo samo radi Velenja, sploh ne bi odgovarjal, ker tukaj itak oba dva vsak dobro pozna. Očitata mi med drugim, da že od maja lanskega leta razbijam strokovno organizacijo, da bi jo priklopil »Skupnemu domu«. In tukaj vprašam zdaj g. Valenčaka: Kdo je ubil strokovno organizacijo? Ko sem jaz začel delati za strokovne sekcije, je imela »Unija slov. rudarjev« v Velenju na papirju še okoli 30 članov; rednih članov pa ne verjamem, da jih je bilo 10 in danes jih je še 5, pa še ti niso redni po zaslugi g. Valenčaka, ker ne obračuna zanje. Dokaz za to trditev je doživel s. Rednak v Celju na Unijskem zboru. Odbor »Unije« v Velenju je: predsednik, blagajnik, tajnik, preglednik in odbornik — g. Valenčak sam! Kdo si upa to organizacijo razbiti? — Potem pravi (v »Socialistu«): Poznamo Martiška, da ni socialist, ampak prav navaden egoist. — V čem, to mi povejta! In nase pomislita: g. Marn, skladiščnik konsuma, je lani septembra in oktobra prodajal sir po 55 Din za kg, 10 dkg pa po 6 Din, pa saj to ni egoizem? Strelni mojster Valenčak je za svojo kategorijo in zase dosegel, da ima vsak dan v mesecu šiht, ko jih od nas drugih nihče ne naredi in mesec več ko 17—22. Da si nisem upal v pisarno, res, grozen strahopetec! Pa nimam njegove bolezn, enkrat sam, potem s tovariši, pa zopet sam itd., tako je bilo takrat, za danes ne vem. Glede premoaga je vse iz trte izvito, pravita dopisnika, hinaveal! Sedem je bilo navzočih, ki še vsi dobro vedo, da je bilo tako, kakor je »Naprej« pisal, med njimi je bil tudi g. Valenčak sam. Kar se tiče mleka po 4 Din liter je pa resnica ta: V začetku l. 1924 je moja žena res prodajala mleko po 4 Din, ko so pa začele cene padati in se je kriza poostriila, sem ji svetoval, naj ga poceni, kar je tudi storila od 1. junija dalje. Ko sta vidva v »Socialista« pisala, pa žer cel mesec poprej ni prodajala več mleka. Dopisnika pozivam, naj skličeta tiste odjemalce mleka in naj jima podpišejo izjavo, da sem prodajal slabo mleko, in sicer predrago in slabo mero in da sem ravnal protisocialistično! Imena odjemalcev so pri meni na razpolago! Če pa tega ne bosta storila in ne bosta popravila krivice v »Socialistu«, vaju imenujem čisto navadna lažnjivca in zavijalca resnice. To naj zaenkrat zadostuje, če pa želita še kaj več, sem vama še na razpolago! — Andrej Martinšek.

Celje. (Mestna občina reducira število svojih delavcev.) Na pritisk celjskih obrtnikov je začela mestna občina odpustiti svoje delavce. In to zato, da bi občinsko delo dobili sami v roke. Svojo zahtevo so utemeljevali s slabim gospodarstvom g. Marna. Pri odpustitvi je pa imel v disciplinarni preiskavise nahajajoči oskrbnik g.

Marn glavno besedo. Izza kulis smo zvedeli, da je bil načrt, odpustiti vse delavce, ki so brez imetja, po Marnovem predlogu; ostali bi samo posestniki in posestniški sinovi. Ta nakana se pa ni posrečila, čeprav se g. Koren, ki je bil z delavskimi glasovi izvoljen, ni hotel zavzeti za občinske delavce, ki so mu Marnov nečedni načrt obrazložili. Radovedni smo, ali bo g. Koren izključil g. Marna iz svoje stranke, sedaj, ko ve, da je na misteriozen način odšel iz občinske službe.

Proslava 1. maja na Jesenicah. Na Jesenicah smo kovinarji proslavili 1. maj enotno. Vsa proslava je bila tako prisrčna, da se med nami sploh ni poznalo, da sta se združili dve skupini v enotnost. Disciplini, ki je vladala med našimi kovinarji, se je sleherni opazovalec čudil. Vlogi zaupniškega zbora, poslani na srezkega poglavarja v Radovljici, je bilo ugodeno in je bilo od 30. aprila od 6. zvečer od 12. ure 1. maja točenje alkoholičnih pijač prepovedano. Nekaj gostilničarjev se je na to »nesramno« zahtevo zaupnikov zelo zgražalo, no, pa naj se le pomirijo, drugi bomo ob taki priliki še malo bolj nadzirali tako pametno odredbo. Zaenkrat smo pa popolnoma zadovoljni, ker so (tudi po nemali zaslugi zaupnikov) spoštovali to odredbo strogo, čeprav je bilo nekaj kršenja, ki se radi nevednosti posameznih strastnežev ni dala ugotoviti, kje izvira. Saj so dopoldne še celo orožnike, ki so od zunaj prišli v pomoč jeseniškim, opazili nekateri pijane v službi, tako so pripovedovali. Na 30. aprila je bil družabni večer v Delavskem domu na Savi. Dvorana je bila nabito polna, čeprav sta manjkali dve šihni partiji. Svirali so tamburaši »Svobode«, podr. Jesenice, ki prav lepo napredujejo pod vodstvom mladega kapelnika s. Webra. Nena doma se je dvignilo iz prednjih sedežev nad petdeset sodrugov in zaorila je po dvorani pesem »Delavski pozdrav«. To so bili peveci »Savani« in mlado pevsko društvo »Vintgar« z Dobrave. Orožniki so od predsednika majskega odbora zahtevali, da takoj odstrani male rdeče zastavice z mlajev. Odgovoril jim je, da v zastavicah ni nič protidržavnega, kakor oni trdijo in da se sili ukloni, sam pa ne gre odstranjevat zastavic, ljudje da ga ne bodo ubogali, če so pa orožnikom na poti, pa naj jih odstranijo. Z izjavo, da tudi ne morejo plezati na smreke in da bodo izvajali konsekvence, so odšli. Zjutraj pred budnico so pričakali zopet orožniki predsednika in zahtevali odstranitev rdečih zastav, naker je bila na zahtevo predsednika odstranjena zastava z Del. doma, mlajev pa ni nihče hotel podirati in je ostalo pač tako. Na Javorniku pa so orožniki z latami zbijali male rdeče zastavice z mlajev, ker pa se jim ni popolnoma posrečilo, so prisilili nekaj nečolžnih delavcev, da so morali podreti mlaje ponoči. Z Dobrave se je proti volji rediteljev

razvil ob povratku godbe spreved do Javornika, kjer je množica godbo prehitela in se z godbo razvrstila v spreved, ki je na pohodu skozi Savo na Jesenice pred kolodvor presegala daleko nad tisoč manifestantov. To je bila živa reka popolnoma treznih proletarcev, ki jih kljub prepovedi obhoda rediteljski zbor ni mogel razpršiti. Pred jeseniškim kolodvorom je bil slavnostni shod. Kot govorniki so nastopili ss. Vrhovec, Gorenje in Mulej kot zastopniki skupine okrog »Delavsko-kmetskega lista«. Oba govornika iz Ljubljane sta govorila zmereno s pozivom na množico kovinarjev, da se naj organizirajo v razrednih organizacijah radi težkih posledic razcepljenosti in brutalnosti reakcije, ki hoče popolnoma udušiti delavsko razredno borbenost. Zastopnik politične oblasti je obema zagrozil z razpustom shoda ter sta morala oba v kratkih govorih končati. Nato je govoril lepo še s. Mulej. Končno se je s. Jeram predgovornikom lepo zahvalil za njihovo izvajanje s pozivom na navzoče, da njihove besede uvažujejo in prenesejo v dejanja. Poudaril je še on veliki pomen praznovanja in proslavljanja praznika Dela ter namen, ki ga letošnja manifestacija ima v lokalnem in internacionalnem oziru. Ko je pa soodr. Jeram povsem zmereno žigosal kapitalistični sistem in reakcijo ter obžaloval klerikalce, ki so z godbo na čelu z Marijinimi devicami in okoli 200 starimi delavci korakali mimo našega shoda in je pokazal na varanje ljudstva od strani klerikalizma s poudarkom, da imamo še težko borbo z ljudsko nevednostjo in ko je razpravljal o intrigah podjetnikov proti 8-urnemu delavniku, o krivičnosti davčnega vijaka nad delavstvom, nad reakcijo, ki pripravlja nova krvava klanja in končno, ko je popisal težko in veliko nalogo, ki jo ima mednarodni proletariati v idejni borbi proti militarizmu, ga je pri tem zastopnik politične oblasti ustavil in shod razpustil. Zato je s. Jeram shod zaključil s pozivom k vztrajnosti in klicem: Še bomo svobodno govorili! Nato je godba zaigrala »marsaljezo«, katero je gospod Fohn pred shodom prepovedal, kakor smo ga slišali v razgovoru z predsednikom. Predsednik pa mu je omenil, da je to vendar francoska državna himna in sočasno delavska internacionalna, da druge nimamo zaenkrat. Nato je gospod doktor izjavil, naj zaigrajo pač kaj drugega, ker je marsaljeza republikanska in protidržavna. Predsednik pa mu je nato odgovoril, da te prepovedi ne more vzeti na znanje in ne more razumeti, da na našem shodu ne bi smeli čuti marsaljeze, ki so se je na francoski dan vendar učili otroci v šoli. Šele nato je doktor umolknil. Čudno kaj, meščanski časopisi so polni francoske hvale in slave in mi smo takorekoč francoska kolonija po njih kreditu v naši državi, pa nam prepovedujejo marsaljezo. Kaj bi člo-

Priporočamo tvrdko

JOSIP PETELINC

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Najcenejši nakup

nogavic, žepnih robcev, brisalk, kloba, belega in rujavega platna, šifona, kravati, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potreščin za šivilje, krojače. Solingen škarij za pri krojevanje in za obrezovanje trt.

Na veliko! Na malo!

Iz stranke.

s **Trbovlje.** V nedeljo, 17. maja ob pol 4. uri popoldne javen shod na dvorišču »Rudarskega doma«. Dnevni red: 1. politični in gospodarski položaj delavstva, 2. občinske volitve in gerentski sosvet. — Redne članske diskusije so vsak ponedeljek ob 17. uri pri Počivavšku, Trbovlje I. Prihajajte vsi!

s **Velenje.** V nedeljo 17. maja ob 9. uri dopoldne bo v Pesjem pri Peterški članski sestanek. Dnevni red: 1. Strokovne sekcije »Skupnega doma«. 2. Izlet v Mislinje, 3. Razno. — Pridite vsi!

s **Brežiško okrožje.** V nedeljo, 24. t. m. bo ob 9. uri dopoldne okrožna seja v gostilni »Petrišič« pri postaji Brežice. Dnevni red je zelo važen, zato naj pridejo na sejo vsi odborniki, zaupniki in vsaj vsi zavedni člani SSJ in KDZ. Govorili bomo tudi o agrarni reformi.

s **Sv. Peter pod Gorami.** V nedeljo, 31. maja bo redni letni občni zbor naše krajevne organizacije KDZ. Pridite vsi!

Poslajte pravočasno naročnino. Položnice smo priložili v zadnji številki vsem naročnikom »Napreja« in »Lj. glas«. Najpozneje do 15. t. m. mora vsak naročnik plačati naročnino za maj. Kdor pa le more, naj pošlje naročnino za celo četrtletje.

s **Pregled organizacij,** ki so obračunale za mesec april, bo objavljen v prih. »Ljudskem glas«.

s **Obračunajte za »Majski spis«** takoj! Neprodane izvede nam vrnite, ker nam je »Majskega spisa« zmanjkalo.

VSAKA PERICA HVALI ZLATOROG MILO!

Vsaka perica pere samo z »ZLATOROG« milom

Vsaka perica pere samo z »ZLATOROG« milom

ZLATOROG

vek na to rekel! K popoldanski zabavi moramo pripomniti, da je pošiljal gosp. dr. Fohn orožnike in enkrat je celo sam v spremstvu orožnikov, kalil veselo razpoloženje. posestnikom, nad čemur so se zgrajali celo orožniki sami. Je res sitno to, da ni bilo najti povoda za nastop oborožene sile. — (Op. ur. Prejeli smo precej dolgo poročilo, a radi pomanjkanja prostora smo mogli priobčiti samo najnujše odstake.)

IZJAVA.

Podpisani pisatelj knjige »Narodne pripovedke iz Mežiške doline« izjavljam da se pripovedka »Kmet Silvester« ne tiče pokoj-

nega Silvestra Fortina, posestnika, pd. Silvestra na Kramarci in njegove rodbine. Knjivih dejanj, ki se opisujejo v pripovedki, Silvester Fortin in njegova rodbina nista inkoli izvršila. Kmet Silvester je bil poštnjak, o katerem se ne ve ničesar slabega. — Svoje premoženje si je pridobil s svojo pridnostjo.

Ime Silvester sem uporabil v zmoti, misleč, da človek, ki je znan pod imenom Silvester, ni živel.

Vinko Moderadorfer l. r.

Lastnik: »Sloga«, r. z. z. o. p.
Izdajateljica in odgovorna urednica:
Iza Prijateljica
(v imenu izvr. odbora SSJ in KDZ.)
Tisk tiskarne »Merkur« v Ljubljani.
16. V. 1925 — 2400.

Ustanovljeno leta 1852.

TEOD. KORN, LJUBLJANA

Poljanska cesta šte. 8
(preje Henrik Korn)

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov.

Naprava strelodvodov. Kopališke in klosetne naprave.

Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škatelj) za konzerve.

DALMATINSKA KLET

v Mariboru

Vojašniška ulica

toči pristna

dalmatinska vina.

Večkrat tedensko morske ribe po najnižjih cenah.

Priporočamo se vsemu delavstvu za mnogobrojen obisk.

Oglašajte v „NAPREJU“!

Domače sredstvo katero Vam je potrebno

in ki bo tudi pri Vas ob vsaki priložnosti pokazalo svoje bolečine olajšajoče dejstvo, je: **LEKANARJA FELLERJA ELSA-FLUID.** — Vrelec moči! — Že 26 let izkušen in priljubljen! Znotraj za želodec, pri krčih in bolečinah nekoliko kapljic na sladkorju. Hitro deluje kot sredstvo za drgnjenje pri revmatičnih bolečinah in v vseh slučajih, kjer je masaža potrebna! Odstrani nahod in stori neobčutljivega proli mrzlem zraku, je enako dobro za oči, ušesa, zobe, glavo, usta in grlo! Z zavojnico in poštinno slanejo:

- 1 paket s 6 dvojnati. ali 2 specialne steklenke 62 Din.
- 2 paketa s 6 dvojnati. in 2 specialne steklenke 96 Din.
- 3 pakete s 12 dvojnati. in 2 specialne steklenke 150 Din.
- 6 paketov s 18 dvojnati. in 6 specialnih steklenk 240 Din.

EUGEN V. FELLER, lekarnar
v **Stubici Donji**, Elsatrg 252 Hrvaška

Za nadopolnitev paketa se priporoča: ELSA-ŠVEDSKE-KAPLJICE za želodec, ki pospešujejo prebavo. ELSA-ZAGORSKI SOK proti kašlju in bolečinam v prsih.

Najboljši šivalni stroj

je edino le

Grietzner in

Pouk v vezenju brezplačno.

Večletna garancija. Delavnica na razpolago

Adler za rodbinsko in obrtno

rabo vseh opremah

Josip Petelinc, Ljubljana (blizu Prešernovega spomenika)

Kakor svojčas VYDROVKA,

ki je bila doma v vsaki slovenski hiši, je danes

„Žika“

to je najboljša in najbolj zdrava žitna kava.

Ostanke

v dolžini 2 do 8 m

20 m močnega cefirja Din 240.—, 20 m trpežnega oksforta Din 290.—, 20 m močne modrovine (druk) Din 290.—, 20 m krasnega kambrika za otročje in ženske obleke Din 240.—, 10 m hlačevine dvojno široke (cajga) za moške obleke Din 350.—, 20 m belega platna Din 250.—, 20 m sivnega platna Din 180.— razpošilja

veletrgovina **R. Stermecki, Celje št. 23**

Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošle vsakemu zastoj, vzorci od sukna, kamgarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakupu primerno povrnitev voznje. Naročila čez Din 500.— pošljinne prosto. Trgovci en gros cene.

Trajne vrednosti

ostanejo vedno darila iz zlata in srebra, ker obdrže še po proteku mnogih let svojo prvotno vrednost. Ure, verižice, prstani, zapesnice kakor tudi vsakovrstna zlatina in srebrnina, nakit in predmeti za dnevno uporabo, v najlepši in najboljši kakovosti! Dobi se dobro in poceni pri tvrdi ki Suttner — Zahlevajte divno ilustrirani cenik, za katerega je treba poslati samo 2 dinarja na:

Odpošiljalnico ur H. Suttner
Ljubljana šte. 990 (Slovenija.)

Za udobnost odjemalcev se morejo za nadopolnitev paketa primolati tudi dobra in fina Elsa-mila lepote in drugi kosmetični preparati lekarnarja Fellerja.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica šte. 6
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tiskovine

za šole, šupanstva in urade, najmodernejše plakate in vabila za veselice, letne zaključke. Najmodernejša uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

STEREOTIPIJA LITOGRAFIJA

Oglejte si tudi Vi

novi došlo blago za ženske in moške obleke, fine šifone, cefirje, razno perilo i. t. d.

po **znižanih cenah**

v manufakturni in modni trgovini

MILOS PŠENICNIK, Celje, Kralja Petra cesta št. 5.

V zalogi samo pristno češko in angleško blago. — Postrežba solidna.

Tvornica dežnikov in solnčnikov
L. MIKUŠ, LJUBLJANA
Mestni trg šte. 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.

Konfekcijska tovarna
Fran Derenda & Cie.
Ljubljana, Erjavčeva cesta šte. 2.

otvorila je prodajo na drobno svojih konfekcijskih izdelkov, ter nudi po čez vse ugodnih cenah vsem delavskim in nižjim slojem vsakovrstna oblačila in sicer

obleke že od . . . . . Din 400.— naprej
delavske hlače od . . . . . Din 45.— naprej
jahalne hlače od . . . . . Din 80.— naprej
otročje obleke za šolarje že od . . . . . Din 80.— naprej

Ako hočete kupiti po ceni dobro blago, ne zamudite prilike in prepričajte se, ker edino tukaj si lahko prihranite mnogo denarja.

Proti garanciji dobe železničarji in drugi državni uslužbenci obleke tudi na obroke.

Zopet razpošilja svetovno znana I. gorenjska razpošiljalnica **IVAN SAVNIK** Kranj, Slovenija različno blago za moške in ženske obleke po izvredno nizkih cenah. Pišite takoj po vzorce in cenik, kateri se Vam pošlje brez pošljin.

15 let priznane kapsule „LARUCIN“

zdravilo najsigurnejše gnojno kapavico (triper) in bolezn mokril. Škalja 20 Din v vseh lekarnah. Direktno: APOTEKA BEUM, SUBOTICA.

= LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA =

Ustanovljena 1900.

Delniška glavnica Din 50,000.000—
Skupne rezerve nad Din 10,000.000—

Ljubljana, Dunajska c. (v lastni hiši)

PODRUŽENICE:

Brodice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Spil, Trst. AGENCIJA: Logatec.

Poštni ček, račun Ljubljana 10.509
Brzojavni naslov: Banka Ljubljana
Tel. šte. 261, 413, 502, 503, 504.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoča dela.